

Dosarul nr. 2ra-59/23
2-19153071-01-2ra-13012023

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. L. Caraianu, S. Gubenco, A. Mironov)

Î N C H E I E R E

23 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Lignalm-Com”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ilia Constantinov împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Lignalm-Com” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului, a despăgubirii pentru absența forțată de la muncă, a indemnizației de concediu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care au fost admise apelurile declarate de Ilia Constantinov și de avocatul Veaceslav Dandeu, în interesele lui Ilia Constantinov, casată hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea,

c o n s t a t ă :

La 25 septembrie 2019, Ilia Constantinov a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Lignalm-Com” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului, a despăgubirilor pentru absența forțată de la muncă, a indemnizației de concediu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 1-2, vol. I).

În susținerea acțiunii, a indicat că începând cu 01 ianuarie 2016, a activat în calitate de administrator al centrului comercial, situat pe adresa: or. Comrat, str. Victoriei 50, în baza ordinului de angajare nr. 6-K din 31 decembrie 2015.

A relatat că la 25 iunie 2019, angajatorul, în persoana directorului Galina Leicovici, a emis ordinul nr. 6-K „Cu privire la concedierea administratorului centrului comercial, în persoana lui Ilia Constantinov”, în baza art. 86 alin. (1) lit.

h) din Codul muncii, din cauza neprezentării la serviciu din 22 mai 2019 fără motive întemeiate, conform căruia a fost concediat din funcție.

În opinia reclamantului, ordinul nominalizat este ilegal, neîntemeiat și urmează a fi anulat, din următoarele considerente.

Temeiul de drept pentru emiterea ordinului menționat, așa cum rezultă din conținutul acestuia, a fost pretinsa absență de la locul de muncă din 22 mai 2019, ceea ce nu corespunde realității, întrucât dânsul nu a lipsit de la locul de muncă fără motive întemeiate.

Cu toate acestea, directorul unității, în persoana Galinei Leicovici, a solicitat depunerea unei cereri din proprie inițiativă și a schimbat lacătele în spațiile de lucru, privându-l astfel de acces la birou și împiedicându-l în toate modurile de la exercitarea atribuțiilor sale.

În pofida acestor circumstanțe, a comunicat că dânsul a urmat toate instrucțiunile date de director prin convorbiri telefonice și a activat până când a fost informat despre ordinul de concediere, care i-a fost expediat prin poștă.

A notat că în ordinul nr. 5-K din 25 iunie 2019 „Cu privire la concedierea lui Ilia Constantinov” nu au fost reflectate unele elemente obligatorii conform legislației muncii, cum ar fi termenul în care sancțiunea poate fi contestată și organul în care sancțiunea poate fi contestată.

Potrivit cerințelor art. 90 alin. (1), (2) din Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia, care include plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime care nu poate fi mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă și compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

Astfel, a precizat că din data emiterii ordinului nr. 6-K din 25 iunie 2019, dânsul a fost și continuă să fie privat de dreptul de a primi salariul de administrator al centrului comercial de pe adresa or. Comrat, str. Victoriei 50.

A mai punctat că pe parcursul întregii perioade a anului 2016, SRL „Lignalm-Com” nu i-a achitat salariul în suma totală 36 000 de lei.

Totodată, a obiectat că nu i s-a acordat concediu anual plătit pentru întreaga perioadă de muncă de la 01 ianuarie 2016 până la 25 iunie 2019.

Ținând cont de prevederile art. 90 alin. (3) și art. 119 din Codul muncii, a indicat că repararea prejudiciului moral în mărime de 72 000 de lei (24 salarii medii lunare) va fi un quantum proporțional suferințelor morale și stresului cauzat legat de privarea ilegală de dreptul la muncă, neplata salariilor pentru anul 2016, împiedicarea desfășurării normale a activității în calitate de administrator al centrului comercial, munca fără concediu pentru întreaga perioadă lucrată, precum și privarea de dreptul de a efectua lucrul care îi aduce satisfacție, în care a investit mult timp și efort, provocându-i astfel un prejudiciu moral ireparabil.

În drept, reclamantul Ilia Constantinov și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 90, 330, 354, 355 din Codul muncii, art. 85, 166, 167 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul Ilia Constantinov a solicitat: 1) anularea ordinului de concediere nr. 6-K din 25 iunie 2019, emis de către directorul SRL „Lignalm-

Com”; 2) restabilirea lui Ilia Constantinov în funcția anterior deținută, cea de administrator al centrului comercial, amplasat pe adresa: mun. Comrat, str. Victoriei 50; 3) încasarea din contul SRL „Lignalm-Com”, în beneficiul său, a salariului neplătit pentru anul 2016, în sumă de 36 000 de lei; 4) încasarea de la SRL „Lignalm-Com”, în beneficiul său, a despăgubirii pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada din 25 iunie 2019 până în ziua emiterii hotărârii judecătorești definitive, având în vedere cuantumul salariului mediu lunar, în mărime de 3 000 de lei; 5) calcularea și încasarea indemnizației de concediu anual pentru perioadele nefolosite, din 01 ianuarie 2016 până la 25 iunie 2019; 6) repararea din contul SRL „Lignalm-Com”, în beneficiul său, a prejudiciului moral, în sumă de 72 000 de lei; 7) compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, a fost respinsă acțiunea, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Ilia Constantinov în beneficiul SRL „Lignalm-Com” cheltuielile de judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică, în sumă de 10 000 de lei și cheltuielilor de transport, în sumă de 5 150 de lei (f. d. 129, 139-144 verso, vol. I).

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță a reținut că ordinul nr. 6-K din 25 iunie 2019 „Cu privire la concedierea lui Ilia Constantinov” a fost emis în baza actelor de constatare a absenței lui Ilia Constantinov de la locul de muncă din 22 mai 2019, 23 mai 2019 și 24 mai 2019 și, într-un final, concediat în conformitate cu art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii.

Instanța de fond a constatat că absența de la locul de muncă este confirmată prin tabelul de pontaj, în care este menționată lipsa acestuia în perioada 22 mai 2019 – 24 mai 2019, iar notificarea de a se prezenta la serviciu în vederea oferirii explicațiilor cu privire la absența îndelungată de la locul de muncă, reclamantul a recepționat-o la 19 iunie 2019.

Având în vedere legalitatea ordinului nr. 6-K din 25 iunie 2019 „Cu privire la concedierea lui Ilia Constantinov”, emis de angajatorul SRL „Lignalm-Com”, în persoana directorului Galinei Leicovici, prima instanță a conchis asupra respingerii pretențiilor subsecvente de restabilire în funcție a reclamantului, încasarea salariului, a despăgubirii pentru absența forțată de la muncă, a indemnizației de concediu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 28 iulie 2021, avocatul Veaceslav Dandeuș, în interesele lui Ilia Constantinov și la 30 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Ilia Constantinov au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, prin care au solicitat admiterea acestora, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 132, 133).

La 30 noiembrie 2021, Ilia Constantinov a depus apel motivat împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care: 1) să fie anulat ordinul de concediere nr. 6-K din 25 iunie 2019, emis de către directorul SRL „Lignalm-Com”, ca fiind ilegal; 2) să fie

obligată pârâta de a-l restabili pe reclamant în funcția deținută anterior; 3) să fie obligată pârâta de a-i achita reclamantului salariul pentru întreaga perioadă de lipsă forțată de la muncă (din 25 iunie 2019 până în ziua emiterii hotărârii judecătorești), având în vedere cuantumul salariului mediu lunar, în mărime de 3 550 de lei; 4) să fie încasată indemnizația de concediu anual pentru perioadele nefolosite, din 01 ianuarie 2016 până la 25 iunie 2019, în sumă de 9 347,50 de lei; 5) să-i fie reparat reclamantului prejudiciului moral, în sumă de 72 000 de lei; 6) să fie compensate cheltuielilor de judecată (f. d. 159-162).

Prin decizia din 11 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, au fost admise apelurile declarate de Ilia Constantinov și de avocatul Veaceslav Dandeuș, în interesele lui Ilia Constantinov, casată hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea.

S-a anulat ordinul nr. 6-K din 25 iunie 2019 cu privire la concedierea lui Ilia Constantinov din funcția de administrator al centrului comercial.

S-a restabilit Ilia Constantinov în funcția deținută anterior de administrator al centrului comercial SRL „Lignalm-Com”.

S-a încasat din contul SRL „Lignalm-Com” în beneficiul lui Ilia Constantinov despăgubirile pentru perioada de absență forțată de la muncă, din 25 iunie 2019 până la 11 iulie 2022, având în vedere cuantumul salariului mediu și diferența de salariu neîncasat, în mărime de 102 769,67 de lei.

S-a încasat din contul SRL „Lignalm-Com” în beneficiul lui Ilia Constantinov” despăgubirea pentru prejudiciul moral, în mărimea unui salariu mediu lunar, și anume în sumă de 3 550 de lei.

S-a încasat din contul SRL „Lignalm-Com” în beneficiul lui Ilia Constantinov, indemnizația de concediu anual plătit nefolosit, pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 25 iunie 2019.

În rest, cerințele reclamantului au fost respinse, ca neîntemeiate.

S-a încasat din contul SRL „Lignalm-Com”, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 3 189,59 de lei, de la care a fost scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată și în mărime de 2 392,19 de lei – la depunerea cererii de apel (f. d. 227-227 verso, 228-238 verso, vol. I).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că pârâta SRL „Lignalm-Com” a încălcat prevederile art. 209 alin. (1) din Codul muncii, întrucât sancțiunea disciplinară a fost aplicată de către SRL „Lignalm-Com” la 25 iunie 2021, adică după o lună din ziua constatării abaterii.

Totodată, având în vedere cuantumul salariului mediu lunar, bazat pe conținutul certificatului nr. 4 din 01 iulie 2022 privind salariul lui Ilia Constantinov pentru anul 2019, eliberată de SRL „Lignalm-Com”, instanța de apel a conchis că pentru întreaga perioadă de privare ilegală de muncă, de la 25 iunie 2019 și până la 11 iulie 2022, Ilia Constantinov ar fi îndreptățit la suma de 102 769,67 de lei, încasată cu titlu de despăgubiri pentru absența forțată de la muncă.

Ținând cont de perioada în care reclamantul a fost privat ilegal de posibilitatea de a munci în calitate de administrator al centrului comercial SRL

„Lignalm-Com” (de la 25 iunie 2019 până la 11 iulie 2022), trăirile incontestabile ale acestuia în legătură cu faptul dat, incertitudinea apărută în realizarea drepturilor sale garantate la muncă și la remunerare, instanța de apel a estimat suma de 3 550 de lei, încasată de la SRL „Lignalm-Com” în beneficiul lui Ilia Constantinov, cu titlu de prejudiciu moral, ca fiind un quantum proporțional prejudiciului moral suportat de către reclamant în urma privării ilegale de posibilitatea de a munci.

Cu privire la cerința reclamantului de a încasa din contul SRL „Lignalm-Com” indemnizația de concediu anual plătit nefolosit, pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 25 iunie 2019, instanța de apel a decis în favoarea admiterii acestora, or, în cadrul examinării cauzei s-a constatat că reclamantului nu i-au fost acordate concedii anuale plătite de la 01 ianuarie 2016 până la 25 iunie 2019 și nu i-au fost achitate indemnizațiile pentru concediile anuale plătite nefolosite vizate.

La 16 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Lignalm-Com” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f. d. 26-28, vol. II).

În motivarea recursului, a invocat că deși în ordinul nr. 6-K din 25 iunie 2019, au fost indicate temeiurile de fapt ce au servit drept temei pentru emiterea acestuia, instanța de apel nu a luat în calcul acest lucru și i-a dat o interpretare eronată.

A accentuat că lui Ilia Constantinov i s-a oferit posibilitatea de a prezenta o explicație scrisă în legătură cu abaterea disciplinară imputată, însă ultimul a ignorat cerința respectivă, motiv din care SRL „Lignalm-Com” a decis aplicarea sancțiunii disciplinare, în temeiul absenței neîntemeiate de la locul de muncă timp de 4 ore consecutive.

Mai mult, recurenta a subliniat că Ilia Constantinov nu a respectat procedura extrajudiciară de soluționare a litigiului, în partea ce ține de încasarea despăgubirii pentru repararea prejudiciului material, prevăzută la art. 332 din Codul muncii, precizând că acest argument a rămas fără apreciere din partea instanței de apel.

La 08 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ilia Constantinov a depus referință la recursul declarat de către SRL „Lignalm-Com”, prin care a solicitat declararea inadmisibilității acestuia și menținerea deciziei instanței de apel (f. d. 36-40).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 11 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat a fost recepționată de către recurenta SRL „Lignalm-Com” la 14 septembrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție (f. d. 246, vol. I).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 septembrie 2022, în termenul legal.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de SRL „Lignalm-Com” este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2) lit. c), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume, dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de SRL „Lignalm-Com”, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Lignalm-Com” împotriva deciziei din 11 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni